

KAPİTALİZMDE BİLGİYE ERİŞİM: AARON SWARTZ OLAYI

Muzaffer Gül

Doktora Öğrencisi, Bilim Tarihi ve Felsefesi Anabilim Dalı
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İstanbul
mffgul2@gmail.com

ÖZET

Günümüzde bilgiye erişimde internetin yaygın kullanımı, beraberinde bilginin bu mecrada alınıp satılmasına ilişkin tartışmaları da getirmiştir. Tartışmalar genellikle şirketlerin, hükümetlerin ya da hukuk sisteminin eleştirisi üzerinden yürütülmekte ve meselenin merkezinde duran üretim biçimi, ilişkileri ve bu çerçevede oluşturulan toplumsal kurumlar gözden kaçmaktadır. Bilgiye özgür erişim mücadelesinin öne çıkan isimlerinden Aaron Swartz'ın yaşam öyküsü, meseleyi bir kez daha ele alıp tartışmaları bu eksene taşıyabileceğimiz deneyimler barındırır. Makalemiz Aaron Swartz'ın hayatına mal olan olaylar dizisinin arka planında yer alan sistemi açığa çıkarmayı ve bilginin/bilimin metalaşmasına karşı verilen mücadeleyi çeşitli yönleriyle tartışmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aaron Swartz, Kapitalizm, Bilgiye Erişim, Bilginin Metalaşması.

ACCESS TO KNOWLEDGE IN CAPITALISM: AARON SWARTZ CASE

ABSTRACT

Today, the extensive use of the internet in accessing knowledge has brought with it discussions about buying and selling of knowledge by this vehicle. The discussions are usually carried out over the criticism of companies, governments or the justice system but the mode of production, relations of production and social institutions formed by them are overlooked. The life story of Aaron Swartz, one of the prominent names in the struggle for free-access to knowledge, contains experiences that we can take the issue once again and move the discussions to this context. Our article aims to reveal the system in the background of the events that cost Aaron Swartz's life, and to discuss the struggle against the commodification of knowledge/science from various aspects.

Keywords: Aaron Swartz, Capitalism, Accessing To Knowledge, Commodification of Knowledge.

GİRİŞ

Bilginin güç ile olan ilişkisinin binlerce yıllık bir geçmişi olsa da kapitalist üretim biçiminin gelişmeye başladığı, “erken modern dönem” olarak da adlandırılan 16. ve 17. yüzyıllar, bilginin bilime dönüşmesine¹ sahne olurken, sonrasında gerçekleşen Sanayi Devrimi ve sömürgecilik faaliyetleri bu ilişkiye yeni bir boyut kazandırır. Bilim artık sermaye sınıfının kendisini güçlendirmesi, muhafaza edebilmesi ve meşrulaştırmasının başlıca araçlarındandır. Günümüzü de kapsayan emperyalizm çağında bilim, dünya kaynaklarını ele geçirmek için kullanılan bir silah olmasının yanı sıra eğitim, sağlık, iletişim ve ulaşımdan tarıma, yaşamın her alanında ihtiyaç duyulan bir üretim aracına dönüşmüştür. Böylesine önemli bir gücün, sermaye sınıfının egemenliği altında metalaşmasının, toplumun geneline zarar verdiğini söyleyebiliriz. Yazılımcı ve aynı zamanda bir internet

aktivisti olan Aaron Swartz, sermayenin bilim ile kurduğu bu ilişkiye “bilgiye özgür erişim” bağlamında itiraz etmiş ve eylemleriyle konuya ilişkin taleplerin meşruiyetine katkı sunmuştur. Swartz'ın mücadele deneyimini tartışmadan önce onu kısaca tanıyalım.

Aaron Swartz, 1986 yılında Yahudi bir ailenin çocuğu olarak Chicago'da doğdu. 9. sınıfa kadar Chicago yakınlarında bir okula devam etti. Daha sonra bu okuldan ayrılıp Lake Forest College'da kurslara katıldı. Babasının yazılım işinde olması, onun da bu alana ilgi duymasında bir etkendi; daha 12 yaşındayken oluşturduğu “The Info Network” adlı web sitesiyle ödül kazandı. 14 yaşında ise günümüzde büyük çaplı internet içeriklerini izleyebilmemizi sağlayan RSS'nin geliştirilmesine katkıda bulundu. 2005 yılında Stanford Üniversitesi'nde sosyoloji bölümüne kaydoldu ama bir yıl sonra bölümü bıraktı. Aynı dönem internet platformu Reddit'in kurucuları arasında yer aldı. Bilginin metalaşması, Swartz'ın yetişkinlik döneminde hep kafa yorduğu bir konu oldu. 2009 yılında ABD federal mahkemeleri elektronik kayıtlarına erişimin (PACER) veritabanında bulunan ve para karşılığı satılan yaklaşık 18 milyon belgeyi kamuya açık hale getirmesi, FBI tarafından takibe alınmasına neden oldu.

¹ Modern döneme kadar Batı'da tüm bilgi etkinliklerini “scientia” (bilgi) terimi karşılamaktaydı ve bu daha çok aşkınsal bir içeriğe sahipti; yani bilgi, evreni aşan bir güç ile anlaşılmaktaydı. Modern dönemde ise bilgi etkinlikleri, “science” (bilim) terimiyle ifade edildi ve evren sınırları içinde kalınarak “bağlamsal” bir yapıya büründü. Dolayısıyla bilginin bilime dönüşmesi, bu yöntemsel değişime işaret eder. Ayrıntılı bilgi için bkz. Garber, D. ve diğerleri (2010). *Scientia in Early Modern Philosophy*. London: Springer.

2010 yılında sivil hak ve özgürlük mücadelesi veren "Demand Progress"ın (<http://demandprogress.org/>) oluşumunda yer aldı. Swartz, 2010 yılının sonlarında ve 2011'in başlarında, birkaç hafta boyunca, akademik dergilerde yayımlanmış olan makaleleri satan JSTOR'un sitesinden 4,8 milyon makale ve belgeyi "illegal" olarak indirmesinin ardından tutuklandı. Kefaletle serbest bırakıldıktan sonra, 35 yıl hapis ve 1 Milyon dolar tazminat cezasına çarptırılması istemiyle hakkında dava açıldı. (Keleş, 2013: 91; Schwartz, 2013). 2012 yılında "SOPA" ve "PIPA" olarak bilinen "Çevrimiçi Korsanlığı Durdurma" ve "Entelektüel Mülkiyetin Korunması" başlıklı yasa tasarılarına karşı başlatılan ve başarıyla sonuçlanan internet grevi kampanyasının başlatıcılarından oldu (Keleş, 2013: 90-91).



Şekil 1. 2012 yılında internet yasa tasarılarına karşı düzenlenen bir mitingde halka hitap ederken.

ABD hükümetinin, üzerinde kurduğu baskı, FBI tarafından sürekli takip edilmesi ve hakkında açılan davada ceza alma olasılığı onu psikolojik olarak yıprattı; Aaron Swartz 11 Ocak 2013 tarihinde, daha 26 yaşındayken evinde intihar etti.

Swartz olayının ardından yürütülen tartışmalar ne yazık ki ABD hükümetleri, şirketler ve özellikle hukuk sistemi üzerine yoğunlaşmış, Swartz'ın 35 yıl hapis cezası istemiyle yargılanması "insafsızlık" olarak değerlendirilmişti. Sonuç olarak ABD hukuk sisteminin ardındaki sınıfsal irade bu tartışmalardan muaf tutulmuştu.

1. KAPİTALİZM, İNTERNET VE FİKRİ MÜLKİYET

Yirminci ve yirmi birinci yüzyıllarda iletişim teknolojilerinde gerçekleşen yeniliklerin, toplumsal yaşamı birçok yönüyle etkilediğini söyleyebiliriz. Bu yeniliklerin ortaya çıkması askeri ve ekonomik "ihtiyaçlar" doğrultusunda gerçekleşirken, yeni teknolojik ürünler aracılığıyla aynı metinler, görüntüler ve sesler insanlara ulaştırılarak, onların kapitalist sisteme uyumu hedeflenir. Benzer bir şekilde, internetin ortaya çıkmasındaki temel motivasyonun askeri nitelikte olduğu görülmektedir. Sovyetler Birliği ve ABD arasında nükleer bir çatışmanın gerçekleşme ihtimali, Soğuk Savaş sürecinin başta gelen gündemlerindendir. Böylesi bir çatışma esnasında, halihazırdaki iletişim araçlarının devre dışında kalması öngörülmektedir. ABD'li mühendis Paul

Baran (1926-2011) bu süreçte nükleer bir saldırıda ke-sintiye uğramayacak bir iletişim modeli üzerinde çalışır. Baran'ın kavramsal düzeyde ortaya koyduğu iletişim modelini, 1969 yılında ARPA (Amerikan İleri Araştırma Projeleri Birimi), bilgisayarlar arasında iletişimi sağlayan bir ağ sistemi olarak ARPANET adıyla hayata geçirir. Bu, aynı zamanda internetin ilk örneği sayılmaktadır. Bu yeni iletişim ağı, 1970 ve 1980'lerde zamanla daha gelişkin hale getirilerek, üniversiteler ve düşünce kuruluşları gibi sivil kullanıma doğru genişler ve veri trafiğinde önemli bir artış gözlemlenir. İngiliz mühendis Tim Berners Lee'nin 1989 yılında CERN'de "world wide web"i (www) geliştirmesi, internet'in kullanım tarzında bir dönüm noktasına işaret etmektedir. Bu sayede internet ticari bir araç haline gelerek, dünya ölçeğinde kullanılan yaygın bir iletişim ağına dönüşmüştür (Başlar, 2013: 823-824).

İnternetin ticari amaçlara yönelik kullanımıyla, bilginin metalaşma sürecinin bir parçası olarak "fikri mülkiyet" kavramının bu bağlamda tartışılmaya başlanması eşzamanlı gerçekleştiğini söyleyebiliriz. *Avrupa Toplulukları Komisyonu*'nun 2011 yılında fikri mülkiyet haklarına ilişkin hazırladığı raporda², yaşanan bu sürecin, ekonominin rekabetçi yapısına katkı sunacağı, istihdam artışına neden olacağı ve daha üst bir hedef olarak ekonomik krizden çıkışa hizmet edeceğine vurgu yapılmaktadır (Yalçıntaş, 2018: 17).

"Fikri mülkiyet" kavramı genellikle "fikirleri üretenlerin hakları" olarak anlaşılsa da bu kavramla, fikirlerin üretilmesinde aktif herhangi bir rolü olmayan sermaye sınıfının, ortaya çıkan değere el koyması anlaşılmalıdır (Yalçıntaş, 2018: 176). "Kapitalist üretim ilişkilerinde, fikri mülkiyet, sermaye çıkarları için, sermaye tarafından, sermayenin ideolojisine uygun ve sermayenin düzeninin sürekliliği doğrultusunda korunur" (Özoğlu, 2021). Petr Táborský olayı, bu iddiayı doğrular niteliktedir:

"Petr Táborský 1988 yılında, ABD'de bulunan South Florida Üniversitesi'nde atık suların geri dönüşümü üzerine araştırmalar yapan bir laboratuvarında araştırmacı olarak görev yapıyordu. Araştırma projesi bittiğinde beklenen sonuçlara ulaşamadığı ilan edildi. Táborský, fakülte dekanının izniyle, çalışma saatleri dışında kalan özel zamanını kullanarak, araştırmalarına devam etti. Bu sayede, orijinal araştırma projesinin kapsamında olmayan başka bazı bulgulara ulaştı. Ancak, araştırma projesi tamamlanmış olmasına rağmen, bu laboratuvarı finansal olarak destekleyen korporasyonlardan biri olan Florida Progress Corporation, Táborský aleyhine, 1990 yılında, bir dava açtı ve Táborský'nin yaptığı icatların mülkiyetinin bu korporasyonda olması gerektiğini iddia etti. Dava, 1996 yılında, Táborský aleyhine sonuçlandı ve araştırmacı, dört ay yüksek güvenlikli bir hücrede zincirli halde olmak üzere, toplam bir buçuk yıl

² Rapor hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0287&from=DE>

hapis cezasına çarptırıldı. Hapis yatan Táborský için af süreci işletilebiliyordu ancak kendisi, haklı olduğunu iddia ettiği için, af teklifini geri çevirdi. Táborský halen Çek Cumhuriyeti'nde bulunan Masaryk Üniversitesi'nde profesör olarak çalışmalarına devam ediyor ve hâlâ suçsuz olduğu kanısında" (Yalçıntaş, 2018: 93).

Bu olay üzerinden kapitalist üretim biçiminde bilginin üretilmesine ilişkin birçok tartışma yürütülebilir. Ancak bilginin, bilim insanının mülkiyetinde olması gerektiği gibi bir yanılısamaya düşülmemelidir. Bilgi (bilim), üretim sürecinin bir bütün olarak kamu tarafından örgütlenmesiyle, kamu yararını önceleyebilir.

Aaron Swartz bilginin, sermayenin kontrolü altında olmasına karşı mücadele yürütmüş fakat karşısında "sermayenin hukukunu" bulmuştu.

1.1. Aaron Swartz'ın Mücadelesi ve "Suç"u

Günümüzde internet bilgiye erişim bakımından geniş olanaklar sunar. Onun sayesinde araştırma makaleleri, denemeler, haber yazıları ve diğer sayısız içerikten oluşan sonsuz bir kaynağın içinde araştırma yapabiliriz. Ancak bu içeriklerin çoğuna ücretsiz erişilemez, araştırma yapan kişi abonelik veritabanına yönlendirilir; bilgi, ödeme duvarlarının arkasına gizlenir veya diğer engellere tabi tutulur³ (Peters, 2016: 31).

Kâr güdüsüyle hareket eden yayın kuruluşları, makale yazarları telif hakkı talep etmese bile akademik makaleleri belirli bir bedel karşılığında erişime açmaktadır. Aaron Swartz bilgiye açık erişimi savunuyordu. Ona göre bilim insanlarının kamu yararı gözeterek ürettiği akademik çalışmalar kamusal bilgidir ve bu bilgilere bedelsiz, hiçbir engelleme olmadan erişilebilinmelidir. Bununla birlikte şirketler sadece günümüzde üretilen bilgileri değil yüzyıllar önce üretilen bilgileri de satmaktadır. Oysa bilim tarihçisi Clifford Conner'ın belirttiği gibi bilgi/bilim, emekçilerin milyonlarca yıllık kolektif emeğinin ürünüdür (Gül, 2022) ve bu bağlamda kamunun ortak malı olmalıdır. Verdiği konferanslardan birinde Swartz, bilginin metalaşmasına itiraz ederken şunları söyler:

(...) bu dokümanlardan bazıları aydınlanma döneminden kalmadır. Birisi akademik bir yayın ortaya çıkarttığında taranır ve bu şekilde dijital koleksiyonlara girer. Bu bize ilginç ve bilimsel işler ortaya çıkaran insanlardan kalan bir miras. Halka ait. Ulaşılabilir olması gereken bir miras. Fakat kâr amacı güden şirketler tarafından en yüksek kârı elde edecekleri şekilde kilit altına alınarak internete koyulmaktadırlar" (Benli, 2017: 131).

Swartz eylemlerini bu bilinçle gerçekleştirir. Buna karşın Aaron Swartz davasının savcısı Stephen Heymann, kendisiyle yapılan bir röportajda: "hırsızlık hırsızlıktır, bilgisayar komutuyla ya da levye ile doküman, veri ya da dolar almak aynı şeydir" (Benli, 2017: 132) derken başka bir demecinde Swartz'ın "işlediği suç"u bir tecavüzcününkine benzetir (Coleman, 2014: 254).

Aaron Swartz'ın 2008 yılında İtalya'da yazdığı "Açık Erişim Manifestosu", adeta Heymann'a cevap niteliğindedir:

Bilgi güçtür. Fakat her zaman olduğu gibi bu gücü kendine saklamak isteyenler var. Yüzyıllarca dünyanın her yanında, kitaplar ve dergilerde yayınlanmış bütün bilimsel ve kültürel mirasın giderek daha fazlası dijital ortama aktarılıyor ve bir avuç özel şirket tarafından kilit altına alınıyor. Dışarıda bırakılanlar, bu sırada siz de boş durmuyordunuz. Çatlaklardan gözlüyor, çitlerden tırmanıyor ve yayıncıların kilit altına aldığı bilgileri özgürleştirerek arkadaşlarınızla paylaşıyordunuz. Ama bütün bu eylemler karanlıkta, yeraltında gizlenerek ilerliyordu. Hırsızlık veya korsanlık denildi, sanki bir bilgi hazinesini paylaşmak bir gemiyi soyup mürettebatı öldürmekle ahlaken eşdeğermiş gibi. Fakat paylaşmak ahlaken yanlış değildir. Aksine paylaşmak ahlaki bir buyruktur. Adil olmayan yasaları izlemek adaletli olamaz. Aydınlığa çıkmanın, büyük sivil itaatsizlik geleneğimizle, kamusal kültürümüzün şahsi gaspına karşı olduğumuzu ilan etmenin zamanı gelmiştir (Benli, 2017: 133).

Swartz'ın hem PACER ve JSTOR eylemleri hem de tasarladığı ücretsiz bilgi erişiminin olduğu platformlar, onun yukarıdaki düşünceleriyle paralellik taşımış, konuya ilişkin kamuoyu duyarlılığını artırmıştı. Ancak Swartz, sivil itaatsizliğe çağırın söylem ve pratikleriyle hükümet ve sermaye çevrelerinde rahatsızlık kaynağı oldu. Köşe yazarı David Sirota'nın vurguladığı gibi Swartz'a açılan dava, bu çevreler tarafından tüm internet aktivistlerine bir gözdağı olarak okunmalıdır (Benli, 2017: 132; Williams, 2013). Swartz'ın ailesinin yanı sıra ABD'de konuyla ilgili fikir beyan eden birçok muhalif yazar ve hukukçu Swartz'ın intiharını, ABD hükümeti tarafından gerçekleştirilmiş bir cinayet olarak nitelemektedir. Hacker topluluğu Anonymous, Swartz'ın ölümünün ardından, ABD Ceza Komisyonu'nun web sitesini *hack*leyerek, sitenin ana sayfasına şu ifadeleri yazdı: "İki hafta önce bugün, Aaron Swartz öldürüldü. Ona kazanamayacağı bir oyun dayatıldı" (Amsden, 2013).

1.2. Kapitalizm ve Aaron Swartz'ın Ölümü Arasındaki İlişki

Üretim biçimi bağlamında kullanılan "iktidar" kavramı belirli bir sınıfa işaret eder. Kavramın kapitalist üretim biçiminde ifade ettiği anlam, sermaye sınıfının egemen-

3 Justin Peters'in ifade ettiği "ödeme duvarları" günümüzde çeşitli yollarla aşılrsa da kapitalist üretim biçiminde bu duvarlar yasallığını korumaktadır. "Duvarların" bazen kaldırılması (örneğin pandemi sürecinde), ya da bazen güçlendirilmesi sermayenin inisiyatifindedir.

liğidir. Ancak buradaki egemenlik, üretim araçlarının yanı sıra siyaset, hukuk, eğitim, sağlık, bilim ve medya gibi kurumları da kapsar. Bu yüzden kapitalist ülkelerde gerçekleşebilecek bir iktidar değişikliği, egemenliğin işçi sınıfına geçmesi ve üretim araçlarının kamulaşmasıyla birlikte tüm toplumsal kurumların kamunun çıkarları doğrultusunda yeniden oluşturulması anlamına gelecektir. Dolayısıyla iktidarı tüm bu kurumlarla birlikte bir bütün olarak değerlendirmek gerekir. İktidarı bir bütün olarak karşısına almayan ve mücadelesini sadece bu kurumların herhangi biriyle sınırlayan bir örgütlenme tarzı, mücadelesinin sonucunda bir kazanım elde etse dahi onu koruyabilmesi zordur. Bilgiye serbest erişim mücadelesinin sembol isimlerinden Aaron Swartz bu bağlamda tipik bir örnektir.

Swartz'ın bilgiye erişime ilişkin talepleri kesinlikle meşrudur, ancak kapitalist üretim biçiminde metalaşma sadece bilgiye içkin bir sorun değildir; toplumun eğitim, sağlık ve barınma gibi en temel hakları da metalaşmıştır ve tüm bunlar hükümetlerin iradesinden bağımsız sistemsel sorunlardır. Swartz'ın bilginin dolaşımına ilişkin mücadelesi, sisteme bir bütün olarak karşı durmaktan ziyade onun çıktılarını sınırlı kalmıştı. Bununla birlikte Swartz, her ne kadar bazı başlıklarda çeşitli platformlar içinde faaliyetler yürütse de eylemleri büyük ölçüde bireyseldi; iktidarı değiştirmeye yönelik bir programın veya kolektif bir mücadelenin parçası değildi. Dolayısıyla iktidar tarafından yalnız yakalandı ve onu bir şekilde ortadan kaldırmak, çok da zor olmadı. Swartz iktidarın bilim kurumuna itiraz ederken, iktidar onu başka bir kurumu olan hukuk eliyle "öldürdü".

Justin Peters, Aaron Swartz'ın yaşamını konu edindiği *The Idealist* adlı kitabında: "Aaron Swartz dünyayı kurtarmak istedi. Ama dünya, Aaron Swartz'ın kendini kurtarmasına asla izin vermeyecekti" şeklinde bir yorum yapar (Peters, 2016: 34). Bu yorum ve benzerleri aslında kapitalizmin neden olduğu her türlü felaketin ardından karşımıza çıkar ve hedefi olmayan soyut bir insanlık ve dünya eleştirisine dönüşür. Hepsinden önemlisi muhalif gibi görünen bu eleştirmenler asıl sorumluyu, yani sermaye sınıfını aklamaktadırlar.

SONUÇ

Aaron Swartz olayı bize bilginin kamulaşması meselesinin teknik ve hukuki bir mesele değil siyasal bir mesele olduğunu göstermiştir. Sermaye sınıfı tüm toplumsal kurumları kendi çıkar ve ihtiyaçları doğrultusunda oluşturur ve onları yeniden ve yeniden yapılandırır. Dolayısıyla bu başlıkta verilmesi gereken mücadele iktidarı hedeflemelidir.

Kapitalizmin kar maksimizasyonuna dayalı yapısından dolayı ortaya çıkan olumsuzluklar, hükümet temsilcileri ya da şirket müdürlerinin sorumluluğuyla açıklanmaya çalışılır. Sistemin devamlılığı için böylesi bir bireysellik desteklenir. Bununla birlikte kolektifi temsil eden muhalif siyasal bir öznenin var olması düzeni tehdit edece-

ğinden, mücadelenin, projeleri olan siyasiler ya da aktivistler üzerinden yürütülmesi sermayenin tercihidir.

Aaron Swartz'ın durduğu yer son derece meşru bir zemindi ve talepleri de öyle. Bu zeminde kolektif bir siyasal özne oluştuğunda, Swartz'ın taleplerini de aşacak büyük bir toplumsal dönüşüm gerçekleşecektir.

KAYNAKLAR

- Amsden, D. (2013). *The brilliant life and tragic death of Aaron*, Erişim Tarihi: 17.03.2022. <https://www.rollingstone.com/culture/culture-news/the-brilliant-life-and-tragic-death-of-aaron-swartz-177191/>
- Başlar, G. (2013). Yeni Medyanın Gelişimi ve Dijitalleşen Kapitalizm, *Akademik Bilişim 2013 – XV. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri*, 823-824.
- Benli, N. (2017). Akademik Bilgiye Bedelsiz Açık ve Özgür Erişim Hakkı. *Akademik Bakış Dergisi*, (61), 117-140.
- Colleman, G. (2014). *Hacker, Hoaxer, Whistleblower, Spy: The Many Faces of Anonymous*. London: Verso.
- Gül, M. (2022). Conner ile söyleşi: Bilim milyonlarca isimsiz emekçinin ürünüdür, *Madde, Diyalektik ve Toplum*. Erişim Tarihi: 17.03.2022. <http://bilim-veaydinlanma.org/clifford-d-conner-ile-soylesi-bilim-milyonlarca-isimsiz-emekcinin-urunudur/>
- Keleş, A. R. (Ed.). (2013). *Hack Kültürü ve Hacktivism: Yeni Bir Siyaset Biçimi*. İstanbul: Alternatif Bilişim.
- Özoğlu, B. (2021). Mâl etmek ya da etmemek! Erişim Tarihi: 10.04.2022. <https://haber.sol.org.tr/yazar/mal-etmek-ya-da-etmemek-30094>
- Peters, J. (2016). *The Idealist: Aaron Swartz and the Rise of Free Culture on the Internet*. New York: SCRIBNER.
- Schwartz, J. (2013). *Internet activist, a creator of RSS, is dead at 26, apparently a suicide*. Erişim Tarihi: 19.03.2022. <https://www.nytimes.com/2013/01/13/technology/aaron-swartz-internet-activist-dies-at-26.html>
- Williams M. (2013). *Aaron Swartz's family condemns MIT and US government after his death*. Erişim Tarihi: 17.03.2022. <https://www.theguardian.com/technology/2013/jan/13/aaron-swartz-family-mit-government>
- Yalçıntaş, A. (2018). *Bırakınız Kopyalasınlar, Bırakınız Paylaşsınlar: Dijitalleşme ve İnternet Çağında Fikri Mülkiyet İlişkileri*. Birinci Edisyon (EPUB). Open Science Framework. <https://osf.io/as8pc/>. Erişim tarihi: 10.04.2022.